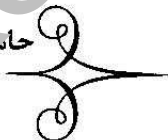
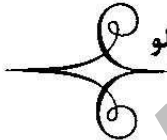

تحلیل حقوقی جرائم اقتصادی در نظام
حقوقی ایران

تألیف و گردآوری:

حاج میرزا قهرمانلو

www.ketab.ir

سرشناسه: حسامی قهرمانلو، حامد، ۱۳۶۷-

عنوان قراردادادی: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc.

عنوان و نام پدیدآور: تحلیل حقوقی جرایم اقتصادی در نظام حقوقی ایران / تألیف و گردآوری حامد حسامی قهرمانلو.

مشخصات نشر: تهران: سایان، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۱۶۹ ص.

شابک: ۸-۶۱۴۴۴۳-۶۲۲-۹۷۸

فیا ضمیمه فهرست نویسی: فیا

بافت: کتابخانه: ص. ۱۶۶ - ۱۶۹: همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: - ابعاد اقتصادی -- ایران -

موضوع: حقوق جزا -- ایران

موضوع: Iran -- Criminal law -- Economic offences

رده بندی کتبی: ۳۸۶ KM

رده بندی دیویی: ۳۴۲.۱۰۲

شماره کتابشناسی ملی: ۶۴۱۰۲۱۰

عنوان: تحلیل حقوقی جرائم اقتصادی در نظام حقوقی ایران

گردآوری و تألیف: حامد حسامی قهرمانلو

انتشارات: سایان

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۹

تیراژ: ۲۰۰ جلد

قیمت: ۲۳۰۰۰ تومان

شابک: ۸-۶۱۴۴۴-۶۲۲-۹۷۸

فهرست

مقدمه	۷
-------	---

فصل اول

مفهوم، مبانی و پیشینه جرایم مالی و اقتصادی	۹
۱-۲- مبانی جرایم مالی و اقتصادی	۳۹
۱-۳- پیشینه جرایم مالی و اقتصادی	۸۲

فصل دوم

ماهیت جرایم مالی و اقتصادی و وجوه افتراق و اشتراك آنها	۹۵
۱-۲- رشاء و ارتشاء	۹۶
۲-۲- اختلاس	۹۹
۳-۲- جرایم گمرکی	۹۹
۴-۲- جرایم مالیاتی	۱۰۰
۵-۲- پولشویی ارکان تشکیل دهنده جرم پولشویی	۱۰۱
۶-۲- احتکار	۱۰۲
۷-۲- اخلال در نظام اقتصادی کشور	۱۰۴
۸-۲- کلاهبرداری	۱۱۲

فصل سوم

کیفرگذاری و کیفرگزینی جرایم مالی و اقتصادی	۱۳۳
۱-۳- پاسخ‌های کیفری از طریق اعمال تدابیر ماهوی	۱۳۳
۲-۳- پاسخ‌های کیفری از طریق اعمال تدابیر شکلی	۱۴۹
منابع	۱۶۶

مقدمه

جرائم مالی و اقتصادی یکی از مفاهیم نوین در عرصه حقوق است که در معنا و مفهوم امروزی زائیده قرن بیستم می باشد و یکی از چالش برانگیزترین مسائلی هست که امروزه جامعه جهانی با آن درگیر شده است. ابهام در مفهوم، نبود قوانین جامع و شفاف، دشوار بودن کشف و پیگیری و دادرسی عادلانه، ماهیت مرتکبین، اندیشمندان و علمای حقوق را بیش از پیش معطوف این واقعیت نموده که اتخاذ شیوه های مجازات مدار در مورد این دسته از جرائم کاری لازم را نداشته و بهترین راهکار مکمل، مبارزه، اتخاذ تدابیر و شیوه های کیفری و غیرکیفری می باشد، تا نرخ وقوع آنها را حداقل برساند. هدف اصلی این کتاب تحلیل حقوقی، تطبیقی جرائم اقتصادی و مالی در نظام حقوقی ایران می باشد. در این تحقیق با استناد به مطالعات کتابخانه ای و با شیوه تحلیلی - توصیفی و بهره گیری از منابع مختلف، قوانین کیفری ایران مورد بررسی قرار گرفت. نتیجه یادش این تحقیق بیان میدارد که از طریق سیاست جنایی نمیتوان، جرائم مالی و اقتصادی در همه سطوح و مراحل را از میان برداشت، زیرا پدیده فساد و جرم اقتصادی، یک پدیده جنایی صرف نیست. این پدیده، رنگی از فرهنگ بومی، اعتقادات مذهبی و ماورایی، سیاست و باورهای اجتماعی و از همه، مهمتر آموزش پیرامون فساد را دارد. در این حال، مقابله با فساد یک جنبش همگانی است. همه زمینه ها و عرصه های اجتماعی را میطلبد که این کتاب به اقتضای حقوقی بودن، تنها بر موضوعات حقه قی و جرم شناسی تکیه کرده است و به طبع، روی سخن با جرایمی است که معمولاً در سطح کلان ولی نسبت به مجرمینی که دارای قدرت سیاسی نیستند، خواهد بود.

بشر امروزی با دست آوردهای عظیمی که در زمینه فناوری و ارتباطات داشته، تیل از هر چیز مرزها و تقسیم بندی های جغرافیایی، سیاسی و اجتماعی را بسیار کمرنگ نموده تا جایی که صحبت از دهکده جهانی و جهانی شدن را مطرح میکند.

جهانی شدن، مسئله ای که یکی از بحث برانگیزترین چالشهای دنیای کنونی است، که قبل از هر چیز، اقتصاد را تحت تأثیر قرار داده و با اقتصاد آغاز شده و در حال شکلگیری و تکامل می باشد. اما چون ماهیت زندگی بشر این است که با بروز هر کنشی یک سری واکنشهای مثبت

و منفی در تعامل با آن ایجاد میشود، مسئله اقتصاد جهانی و بازار جهانی نیز از این قاعده مستثنی نبوده و در پی بروز این فرآیند، مسائل مثبت و منفی نوظهور در زندگی بشر پدیدار گشته است. از بارزترین این مسائل که به شدت دنیای کنونی و تقریباً تمامی ملل را درگیر خود کرده، ظهور جرایمی نوین در زمینه اقتصاد میباشد که علمای حقوق، عنوان جرایم اقتصادی برای آنها لحاظ نموده‌اند.

جرایم اقتصادی در قوانین جمهوری اسلامی ایران، در قانونهای ذیل احصاء یا شمرده میشود: قانون مجازات اخلال‌گران نظام اقتصادی کشور، قانون نحوه اجرای اصل ۹۴ قانون اساسی، قانون ممنوعیت اخذ پورسانت در معاملات خارجی، قانون مجازات تبانی در معاملات دولتی، مقررات جزایی قانون دیوان محاسبات، قانون تشدید مجازات مرتکبین رشاو ارتشا و اختلاس، قانون تشدید مجازات جاعلین اسکناس و واردکنندگان و توزیع‌کنندگان و مصرف‌کنندگان اسکناس معیوب، قانون مجازات مرتکبین قاچاق، قانون تعزیرات حکومتی و نهایتاً مواد ۸۸۵ تا ۷۰۵ قانون مجازات اسلامی.

